

Besluit van de gouverneur tot vernietiging van het meerjarenplan over de financiële boekjaren 2020-2025 van de gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Edegem.

DE GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

Bevoegdheid

Het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 en in het bijzonder artikel 259 en artikel 332

Juridisch kader

Het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 en in het bijzonder de artikelen 249,§1 tweede lid, 254 tot 256, 259 en 330.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen, en in het bijzonder de artikelen 8 tot en met 16.

Het ministerieel besluit van 26 juni 2018 tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen, en in het bijzonder de artikelen 1, 3 en 4.

Feitelijke context

De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn van Edegem hebben op 16 december 2019 het meerjarenplan 2020-2025 vastgesteld

Het meerjarenplan 2020-2025 werd gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeente. De gemeenteoverheid bracht de toezichthoudende overheid op de hoogte van deze publicatie op 18 december 2019 en bezorgde de digitale rapportering op 19 december 2019.

Verantwoording

Bij het onderzoek van dat meerjarenplan werden de volgende vaststellingen gedaan.

De strategische nota van dit meerjarenplan bestaat uit een opsomming van beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties, waaraan telkens een financiële vertaling gekoppeld is die, op enkele uitzonderingen na, bestaat uit een tabel vol nullen

Voor de exploitatie-uitgaven wordt zo voor 2020 voor het bedrag van 5.000 euro aangegeven aan welke doelstelling het zal worden besteed. Op een totaal van exploitatie-uitgaven voor dat jaar van 29.428.451,93 euro betekent dat dat 0,017% van de exploitatie-uitgaven gekoppeld wordt aan beleidsdoelstellingen. Voor de overige 99,983% van de exploitatie-uitgaven krijgen de raadsleden geen enkele informatie.

Voor de exploitatie-uitgaven van de jaren vanaf 2021 wordt geen euro meer gekoppeld aan een beleidsdoelstelling en wordt de raadsleden dus eigenlijk gevraagd om een blanco cheque goed te keuren.

Voor de investeringen worden enkel in de eerste drie jaren uitgaven opgenomen die gekoppeld zijn aan beleidsdoelstellingen. Voor 2020 is dat nog het geval voor een bedrag van 4.593.933,39 euro op een totaal van 5.962.527,39, goed voor een aandeel van 77%. Voor 2021 is dat nog maar het geval voor 1.200.000 euro op een totaal van 3.255.000, een aandeel van 37%. Voor 2022 is dat nog maar het geval voor 300.000 euro op een totaal van 3.300.000, een aandeel van nauwelijks 9%. Voor de daaropvolgende jaren wordt er geen enkele koppeling meer gemaakt tussen investeringsuitgaven en doelstellingen en krijgen de raadsleden dus geen informatie meer.

Buiten de strategische nota is nog wat informatie terug te vinden in de argumentatie van het raadsbesluit, waarin wordt aangegeven dat er drie belangrijke uitgangspunten bepalend zijn geweest voor de financiële uitwerking van de beleidsdoelstellingen: 1) De opcentiemen op de onroerende voorheffing en de aanvullende personenbelasting worden niet verhoogd; 2) In de eerste plaats wordt er bezuinigd op de eigen uitgaven en werkmiddelen; 3) Investeren mag niet leiden tot een verhoogde schuldenlast of een verhoging van de lasten voor inwoners. Voor de verdere concretisering van die uitgangspunten wordt echter verwezen naar het document "grondslagen en assumpties" in de toelichting van het meerjarenplan. Dat document bevat een lijst van de groeipercentages van de meest relevante ontvangsten en uitgaven, maar begint met de melding dat een particuliere becijfering voor veel budgetten niet in jaarlijkse groeivoeten te vatten is omdat bij de opmaak van het meerjarenplan werd rekening gehouden met de door het bestuur geformuleerde hervormingen inzake dienstverlening.

In het hele meerjarenplan wordt verder echter nergens geconcretiseerd wat die hervormingen inhouden. Er is wel een actie opgenomen "T112: Een slanke overheid werkt samen met externe partners voor kwalitatieve dienstverlening tegen een lag" (sic), waarbij in de omschrijving gezegd wordt dat het bestuur binnen de financiële mogelijkheden zoekt naar de beste manier om de dienstverlening te organiseren of aan te bieden en dat het niet noodzakelijk alles zelf doet maar ook zal onderzoeken of er andere mogelijkheden zijn zoals onder andere intergemeentelijke samenwerking en deelname aan bovenlokale samenwerkingsverbanden, maar ook het uitbesteden of de overdracht aan intercommunales of de private markt en gemeentelijke fusies. Aan die actie is echter geen enkele becijfering gekoppeld: de bijbehorende tabel met de financiële gevolgen bevat enkel nullen. Op basis van die informatie kunnen de raadsleden de beleidsplannen niet op een ernstige wijze beoordelen.

Ook de informatie in de schema's in de toelichting bieden op dit punt geen soelaas. Schema T1 en T2 geven weliswaar een overzicht van de functionele en economische aard van de ontvangsten en uitgaven, maar dan op niveau van de beleidsdomeinen. Het niveau waarop het bestuur de beleidsdomeinen heeft vastgesteld is echter zo hoog dat daar geen zinvolle conclusies uit kunnen worden afgeleid over de concrete plannen van het bestuur. Het is een legitieme keuze van het bestuur.

om de beleidsdomeinen op dat niveau te bepalen, maar dat betekent wel dat ook hier de raadsleden geen informatie uit kunnen afleiden over de concrete plannen van het bestuur.

Het komt mijn ambt niet toe om de redenen te beoordelen waarom het bestuur een kerntakenoefening heeft gemaakt of de conclusies die het bestuur daaruit trekt. Dat zijn beleidskeuzes en die zijn irrelevant voor de beoordeling van het meerjarenplan. Ik moet er echter wel op toezien dat de raadsleden op een correcte wijze worden geïnformeerd. Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen laat de besturen veel vrijheidsgraden om hun beleidsrapporten aan te passen in functie van de lokale beleidskeuzes. Die vrijheidsgraden mogen echter niet ten koste gaan van de informatiebehoefte van de raadsleden. Daarom bepaalt artikel 259, eerste lid, 1° van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, expliciet dat de toezichthoudende overheid het meerjarenplan vernietigt als de raadsleden in het beleidsrapport niet alle noodzakelijke informatie ter beschikking is gesteld om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen. Het is duidelijk dat dat hier het geval is.

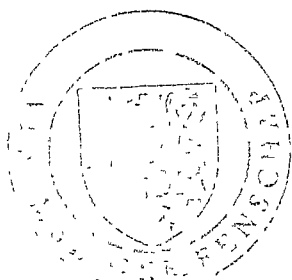
Mijn ambt ontving ook zes klachten tegen dit meerjarenplan. Voor zover die klachten gericht waren tegen de concrete beleidsdoelstellingen van het bestuur, ben ik, zolang het bestuur binnen wettelijke grenzen blijft, niet bevoegd om daarover een uitspraak te doen. Die klachten zijn echter eveneens gericht tegen het gebrekkig informeren van de raadsleden. Wat dat laatste betreft stel ik vast dat die klachten gegrond zijn.

BESLUIT:

Enig artikel. Het meerjarenplan 2020-2025 van de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Edegem, zoals vastgesteld op 16 december 2019, wordt vernietigd.

Antwerpen,

3 FEB 2020

De gouverneur van de provincie Antwerpen,

Cathy BERX

Tegen deze beslissing kan een beroep tot nietigverklaring of een verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het verzoekschrift wordt ingediend, hetzij elektronisch via een beveiligde website van de Raad van State (<http://eproadmin.raadvst-consetat.be>), of met een ter post aangetekende brief die wordt toegezonden aan de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). Het verzoekschrift wordt ingediend binnen een termijn van zestig dagen nadat de beslissing werd betekend.